

Pacientų organizacijų veiklos scenarijus siekiant išvengti katastrofiško medikų stygiaus

Turinys

1. Subjektai, kuriems aktualus medikų darbo jėgos (MDJ) stygius.....	2
2. Pacientų organizacijų siekiai užkertant kelią MDJ stygiui	3
3. Pacientų organizacijų stebėtini/kontroliuoti MDJ migracijos nacionalinės politikos kūrimo klausimai	5
4. Pacientų organizacijų stebėtini/kontroliuoti MDJ migracijos nacionalinės politikos įgyvendinimo klausimai.....	7
1 priedas. Suinteresuotieji, įtrauktini į medikų migracijos politikos kūrimą ir įgyvendinimą, bei jų aktualus ir/arba galimas vaidmuo	9

1. Subjektai, kuriems aktualus medikų darbo jėgos (MDJ) stygius

Apklausa atlikta Lietuvoje 2021 02 09 – 04 06 duomenimis 30% medikų linkę išvykti dirbti užsienyje ilgesniam ar trumpesniam laikotarpiui. Šis polinkis ypač intensyvus jaunesnių kaip 35 metų amžiaus grupėje. Tuo tarpu medikų imigracija yra silpna. Užsienyje parengtų daktarų bei slaugių tėra tik po 0,5 % visų Lietuvos sveikatos sektoriuje dirbančių (ES vidurkiai atitinkamai – 9,6 % ir 4%).¹ Atsižvelgiant į emigracijos ir imigracijos tendencijas medikų rengimo apimtys negali užtikrinti medikų stygiaus padengimo. Diplomuotų medikų santykis su užimtais medikais Lietuvoje yra 3,1 lyginant su 4,3 ES.² Prognozuojama, kad 2030 metais papildomas MDJ poreikis sudarys 1401 asmenį sveikatos priežiūroje ir 3298 asmenis socialinėje rūpyboje.³ Ne mažiau jų jau emigravo nuo Lietuvos stojimo į ES.

Kam aktualus toks MDJ stygius?

Patiems medikams tai papildoma palanki galimybė pasididinti atlyginimus įvairiais būdais spaudžiant darbdavius (įstaigų administracijas, savivaldybes, SAM). Be to medikai visada turi galimybę emigruoti ir susirasti palankesnes jų poreikiams tenkinti sąlygas. Todėl medikų stygius nėra jų pačių didelis rūpestis.

Valdymo lygmenyje medikų stygius reikalauja didesnių išteklių. Savivaldybės kai kurių specialybių medikams siūlo daug didesnius atlyginimus, būsto lengvatas, kt. Papildomo finansavimo reikalauja medikų rengimas dėl šios grupės darbuotojų senėjimo, kvalifikacinės struktūros neatitikimo poreikiams. Tačiau valdymo lygmenyje nėra institucijų (skirtingų savivaldybių, Vyriausybės ir jos padalinių, Seimo) vienybės medikų stygiaus požiūriu. Savivaldybėse situacija skiriasi ir jos konkuruoja tarpusavyje, sustiprindamos vidinę MDJ migraciją. Ministerijų ir kitų Vyriausybinių institucijų veikla migracijos srityje yra fragmentiška ir nekoordinuota. Sveikatos apsaugos ministerija turėtų imtis šios veiklos koordinavimo iniciatyvos, kaip ir COVID-19 atveju.

Didėjantis medikų stygius mažina sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, sukelia perteklines mirtis. Medikų skaičiaus sumažėjimas 2 kartus perteklinių mirčių skaičių gali padidinti 6 kartus. Todėl pažeidžiamiausi šioje situacijoje tampa pacientai, kurie neturi kur dingti. Dėl numatomo medikų stygiaus dešimtys tūkstančių pacientų nesulauks medicinos pagalbos, o šimtams tūkstančių pacientų ji vėluos. Akivaizdu, kad pacientų organizacijos labiausiai suinteresuotos mažinti MDJ stygių ir švelninti jų migracijos (neigiamus) padarinius.

---

¹ Žr.: Health workforce demand and supply. Lithuania. Beratungsgesellschaft für angewandte Systemforschung mbH, Augsburg, August 2021, p. 20, 22.

² Ibid, p. 16.

³ Ibid, p. 30.

2. Pacientų organizacijų siekiai užkertant kelią MDJ stygiui

Pacientų organizacijos/asociacijos vedamos Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos galėtų tiesiogiai ir per žiniasklaidą spausti Seimą ir Vyriausybę imtis MDJ stygiaus mažinimo veiksmų, kurie apimtų:

- Medikų migracijos (emigracijos ir jos neigiamų pasekmių švelninimo bei imigracijos) nacionalinės politikos sukūrimą ir įgyvendinimą. Migracijos politika negali apsiriboti vien emigracija, kadangi šios neigiamus padarinius gali bent iš dalies atsverti kiti migracijos aspektai. Kai antai, imigracija, grįžimai, emigravusių piniginės perlaidos skiriamos kvalifikacijos kėlimui, kita;
- Medikų rengimo bei tobulinimo ir užimtumo politikos sukūrimą ir įgyvendinimą, kuri turi būti suderinta su migracijos politika. Tai užtikrintų, kad trumpalaikiai bei ilgalaikiai medikų rinkos poreikiai yra numatomi ir valdomi;
- Dvišalių/daugiašalių MDJ judėjimo tarp siunčiančių ir priimančių šalių sutarčių sudarymą. Tai įgalintų geriau valdyti migracijos srautus, kartu užtikrinant tinkamas migrantų darbo ir socialinės apsaugos sąlygas;
- Informacijos apsikeitimą tarp MDJ siunčiančių ir priimančių šalių. Tai – MDJ rinkos sąlygos ir poreikiai (pagal profesijas); emigruojančios MDJ profesijos; migracijos politika, teisiniai pagrindai, kitas reguliavimas; darbo ir socialinė apsauga siunčiančiose ir priimančiose šalyse; darbo ir gyvenimo sąlygos; pan. Taip pat svarbus klaidinančios privačių įdarbinimo agentūrų propagandos apie migracijos galimybes, darbo ir gyvenimo sąlygas išvengimas;
- Specialių imigracijos programų sukūrimą ir įgyvendinimą siekiant panaikinti kvalifikacijos spragas, atsiradusias dėl emigracijos. Tačiau šiais veiksmais būtina išvengti MDJ trūkumo didėjimo šalyse, kurios, galbūt, yra vargingesnės ir dar labiau stokoja kvalifikuotų medikų. Imigracijos politika turi atsakyti į tokius klausimus. Ar užsienio medikų imigracija papildo šalies medikų profesionalų išteklius? Ar jie pakeičia išvykusius medikus? Kokį poveikį imigracija turi emigracijai? Ar dvišalės sutartys bei tarptautiniai suderinimai (konvencijos, direktyvos, pan.) padeda geriau valdyti MDJ emigracijos/imigracijos srautus?

Migracijos, užimtumo ir švietimo politikos darna labai svarbi siekiant sušvelninti MDJ migracijos (neigiamų padarinių) pasekmes. Šalių patirtis rodo, kad tinkamas švietimas ir rengimas gali:

- a) sumažinti priimančių šalių poreikius įdarbinti medikus migrantus;

- b) padėti išvengti airiško paradokso (daktarų stygiaus susidarančio dėl nepakankamo rezidentūros vietų skaičiaus);⁴
- c) pateikti priimančių šalių išteklius siunčiančioms šalims dvišalių sutarčių atveju.⁵

Medikų migracijos politikos tikslas – valdyti migracijos procesus, nepažeidžiant laisvo darbo jėgos judėjimo.

Pacientų organizacijos/asociacijos turėtų siekti, kad MDJ migracijos politika apimtų:

- valstybės kaip medikus siunčiančios ir priimančios šalies vaidmenį. Taip pat grįžtamąją migraciją, imigraciją, kvalifikacijų pripažinimą, reintegraciją, pan.;
- medikų darbuotojų ir darbdavių organizacijų, kitų suinteresuotųjų įtraukimą į migracijos politikos kūrimą, įgyvendinimą bei monitoringą;
- dvišalius ir daugiašalius medikų migracijos santykius, pvz., medikų mokymą, įdarbinimą priimančioje šalyje, sutarčių sudarymo tvarką;
- migracijos valdymo išteklių nustatymą, Vyriausybės strategijų, programų ir veiksmų planų parengimą.

Nors *pacientų organizacijos/asociacijos* pačios negali įtakoti MDJ migracijos, tačiau jos turėtų siekti, kad visi suinteresuotieji būtų įtraukti į MDJ migracijos valdymą, o jos pačios *rastų vietą MDJ migracijos politikos kūrimo ir įgyvendinimo monitoringo (stebėsenos ir kontrolės) sistemoje*.

Medikų darbdavių bei darbuotojų organizacijos ir kiti suinteresuotieji atlieka svarbų vaidmenį, nustatant MDJ rinkos poreikius ir tendencijas, užtikrinant našumą ir augimą. Jų dalyvavimas MDJ migracijos politikos dialoge padėtų efektyviau ir patikimiau kurti politiką, plačiau ir geriau nustatyti politikos sprendimus, sumažinti visuomenės įtampas, susijusias su MDJ migracija, sustiprinti darną su kitomis politikos sritimis (užimtumu, švietimu, kt.).

1 priedo lentelėje apibendrinti įvairių suinteresuotųjų vaidmenys MDJ migracijos politikoje. Pacientų organizacijos/asociacijos turėtų siekti, kad Seimas ir Vyriausybė, įtraukdami suinteresuotuosius vadovautųsi šiomis **gairėmis**:

---

⁴ Chapter 4 (*Recent trends in internationalisation of medical education*) in: Recent Trends in International Migration of Doctors, Nurses and Medical Students, OECD, 2019.

⁵ Final report of the expert group to the High-Level Commission on Health Employment and Economic Growth / Richard Horton... [et al], p. 39.

- 1.1. Aiškiai suprasti visų suinteresuotųjų vaidmenį ir paraginti kuo platesnį jų dalyvavimą stiprinant politikos kūrimo procesą;
- 1.2. Parengti strategiją visų suinteresuotųjų įtraukimo į politikos kūrimo stadiją, konsultuojantis su jais;
- 1.3. Atsižvelgti į centrinių ir vietinių valdžios lygių vaidmenį MDJ migracijos klausimuose;
- 1.4. Įsitikinti kad suinteresuotieji aiškiai supranta MDJ migracijos klausimus, apimant ir lyčių klausimus, ir gali aktyviai prisidėti prie politikos kūrimo proceso.

3. Pacientų organizacijų stebėtini/kontroliuoti MDJ migracijos nacionalinės politikos kūrimo klausimai

Pacientų organizacijos turėtų stebėti/kontroliuoti ar kuriama tinkama ir visapusiška MDJ emigracijos (neigiamų pasekmių) švelninimo politika. Pavyzdžiui, ar ši politika apima ir tokius specifinius klausimus kaip grįžtamoji migracija, imigracija (dėl išvykimo susidarantių spragų užpildymas), kvalifikacijų pripažinimas, karjeros vystymo planai, reintegracija, dvišalių ir/arba daugiašalių MDJ migracijos susitarimų (pvz., numatančių išvykimo šalies MDJ mokymą ir įdarbinimą paskirties šalyje) sudarymas, arba laisvo judėjimo protokolai, kt.

Pacientų organizacijos turėtų stebėti/kontroliuoti ar kuriant MDJ migracijos politiką atsižvelgiama į šiuos aspektus ir iššūkius:

- ✓ Kokia yra šalies, kaip migracijos šaltinio ir/arba paskirties punkto tipologija?
- ✓ Kokie yra pagrindiniai šalies migracijos iššūkiai: MDJ deficitas; darbų ir įgūdžių atitikimas; migracijos reguliavimas, mažinimas ar didinimas; įgūdžių perkėlimo didinimas; įgūdžių spragų užtaisymas, pan.;
- ✓ Kokios yra pagrindinės migracijos priežastys? Ar kiti suinteresuotieji yra į tai įtraukti?
- ✓ Ar šalis ratifikavo TDO darbo jėgos migracijos konvencijas, ar tik remiasi ES Direktyvomis?
- ✓ Kaip sukurta MDJ migracijos politika? Ar be Vyriausybinių institucijų konsultuojamasi su kitais suinteresuotaisiais?
- ✓ Ar MDJ migracijos politika susieta su užimtumo bei švietimo politika ir kaip?
- ✓ Ar kurios nors institucijos atsakomybė yra MDJ migracijos politikos įgyvendinimo monitoringas sąryšyje su kitomis nacionalinėmis politikomis, užtikrinant koordinavimą su kitomis institucijomis?

✓ Ar yra MDJ migracijos politikos įvertinimo mechanizmai?

Pacientų organizacijos/asociacijos turėtų siekti, kad Seimas ir Vyriausybė, kuriant MDJ migracijos politiką vadovautųsi šiomis **gairėmis**:

- 2.1. Pagerinti darbo migracijos (ir pagal lytį) statistikos surinkimą ir apdorojimą nacionaliniu ir savivaldos lygiu, ypač pagal MDJ migrantų skaičių, jų pasiskirstymą pagal sektorius ir profesijas/užimtumo tipą.
- 2.2. Įvertinti MDJ rinkos poreikius visais kvalifikacijų lygiais, paskleisti rezultatus tinkamoms institucijoms, politikams ir suinteresuotiesiems.
- 2.3. Analizuoti nenumatytus politikos poveikius (pozityvius ar negatyvius) trumpalaikiu, vidutinės trukmės ir ilgalaikiu laikotarpiu. Esant negatyvioms pasekmėms, numatyti jų švelninimo scenarijus.
- 2.4. Atsižvelgti į ekonomines, socialines bei aplinkos pasekmes (poveikius) ir politikos pasirinkimo kaštus, tame tarpe ir lyčių aspektu.
- 2.5. Paskleisti aiškų MDJ migracijos politikos pareiškimą, turint Vyriausybės pritarimą ir įsipareigojimą.
- 2.6. Į politikos dokumentą įtraukti strateginius tikslus, situaciją ir tikslus, įvykdymo rodiklius.
- 2.7. Pažymėti visus finansavimo šaltinius (viešus, privačius, tarptautinius, pan.), taip pat galimą jų papildymą iš kitų politikos sričių (užimtumo, švietimo), pabrėžiant jų tarpusavio dermę.
- 2.8. Užtikrinti, kad MDJ migracijos politika ir nacionalinis bei savivaldybių biudžetai vienas kitą sustiprina.
- 2.9. Kur tik galima, kurti sąlygas finansavimo šaltinių diversifikavimui, pritraukti privačius šaltinius ir tarptautinius donorus.
- 2.10. Svarstyti visas galimas politikos sąsajas ir jų potencialų poveikį, atsižvelgti į lyčių lygybės reikalavimą visais politikos aspektais.
- 2.11. MDJ migracijos politiką vienyti su užimtumo, švietimo/mokymo ir kitomis nacionalinėmis ar sektorinėmis politikomis/strategijomis.
- 2.12. Analizuoti kontekstinius veiksnius (valdymą, skaidrumą, žinias, ir pan.), kurie gali trukdyti ar palengvinti MDJ migracijos politikos procesus, ir turėti atitinkamas strategijas.
- 2.13. Įvertinti MDJ migracijos įtaką vietinei MDJ rinkai, kreipiant dėmesį į protų nutekėjimą ir protų švaistymą bei jų įtaką šalies vystymuisi. Todėl MDJ migracijos politika turi būti

derinama su užimtumo priemonėmis, palengvinti darbo vietų kūrimą bei vietinių darbuotojų ir migrantų mokymo/permokymo galimybes.

- 2.14. Vadovautis atitinkamomis tarptautinėmis (JT, TDO, ES) normomis, kad būtų apsaugoti sveikatos darbuotojai migrantai, netgi dirbantys nelegaliai.
- 2.15. Atpažinti skirtingų sveikatos migrantų grupių (potencialių, esamų, tranzitinių) poreikius darbo rinkoje.
- 2.16. Tinkamai reaguoti į visų lygių (dvišales, daugiašales, regionines) visų suinteresuotųjų pastangas valdyti MDJ migraciją.

4. Pacientų organizacijų stebėtini/kontroliuoti MDJ migracijos nacionalinės politikos įgyvendinimo klausimai

Strategijos, programos ir veiksmų planai turi turėti įvykdymo rodiklius; jie būtini matuojant politikos įgyvendinimą ir atitikimą jos prioritetams. MDJ migracijos politikos įvertinimas gali būti atliktas dviem žingsniais. Pirmasis apima politikos dokumentų (įstatymų, strategijų, veiksmų planų, sektorių politikų ir t.t.) analizę ir įvertina teorinę galimybę pasiekti užsibrėžtus tikslus. Antrasis įvertina ar MDJ migracijos politikos įgyvendinimas atitinka tikslus, nustatytus bendroje nacionalinėje politikoje (vertikalus atitikimas) ir sektorinėse politikose (pvz., sveikatos, švietimo, užimtumo, socialinės apsaugos) įtrauktose į MDJ migracijos politiką (horizontalus atitikimas).

Politikos įgyvendinimo stadijoje dėmesį reikia atkreipti į:

- ✓ Koordinavimą: Ar yra institucija turinti teisę pareikalauti kad įgyvendinantys vienetai būtų aktyvesni siekdami politikos rezultatų?
- ✓ Harmonizavimą: Kaip įgyvendinančios institucijos tvarkosi su specifiniais politikos klausimais ir kaip bendradarbiauja su kitomis atsakingomis institucijomis?
- ✓ Daugialypes intervencijas: Kokios skirtingos strategijos gali būti pritaikytos kuriant efektyvią MDJ migracijos politiką?

Pacientų organizacijos/asociacijos turėtų siekti, kad Seimas ir Vyriausybė, įgyvendindamos MDJ migracijos politiką vadovautųsi šiomis **gairėmis**:

- 3.1. Įsitikinti ar yra gerai nustatyti veikiantys bendradarbiavimo ir koordinavimo mechanizmai skirtingiems MDJ migracijos politikos valdymo lygiams (vietiniam ir nacionaliniam) ir kitiems suinteresuotiesiems (medikų darbdavių ir darbuotojų organizacijoms).
- 3.2. Vyriausybėse institucijose koordinavimo mechanizmus išdėstyti taip, kad politikos įgyvendinimo trikdžiai būtų pastebėti laiku ir užtikrinta įgyvendinimo darna.

3.3. Užtikrinti, kad koordinavimo mechanizmai užtikrintų ryšį su kitu politikos rengimo ciklu, pasiremiant gautomis pamokomis ir gerąja praktika.

1 priedas. Suinteresuotieji, įtrauktini į medikų migracijos politikos kūrimą ir įgyvendinimą, bei jų aktualus ir/arba galimas vaidmuo

Organizacija	Vaidmuo emigracijos politikoje	Vaidmuo imigracijos politikoje
Migracijos departamentas prie Užsienio reikalų ministerijos	<p>Medikų migracijos politikos įgyvendinimo monitoringas ir skirtingų institucijų koordinacijos užtikrinimas</p> <p>Siaurų vietų nustatymas ir jų įveikimo konkrečių priemonių nustatymas</p> <p>Dvišalių sutarčių dėl medikų emigracijos siūlymas ir jų palengvinimas</p> <p>Patarimai dėl saugių emigracijos būdų, darbo galimybių ir iššūkių paskirties šalyse</p> <p>Konsultacijos ir mokymai prieš išvykstant</p>	<p>Medikų migracijos politikos įgyvendinimo monitoringas ir skirtingų institucijų koordinacijos užtikrinimas</p> <p>Siaurų vietų nustatymas ir jų įveikimo konkrečių priemonių nustatymas</p> <p>Dvišalių sutarčių dėl medikų imigracijos siūlymas ir jų palengvinimas</p> <p>Leidimų gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje išdavimas</p> <p>Lietuvos Respublikos pilietybės prašymų nagrinėjimas</p> <p>Parama ir patarimai imigrantams teisiniais ir socialiniais klausimais, padedant jų integracijai priimančioje šalyje</p>
Užsienio reikalų ministerija	<p>Vizų išdavimas</p> <p>Derybos dėl dvišalių ir daugiašalių medikų emigracijos sutarčių, kartu su kitomis ministerijomis</p> <p>Dvišalių ir daugiašalių medikų emigracijos sutarčių įgyvendinimo monitoringas bei konfliktų sprendimas</p>	<p>Atsakomybė už konsulines paslaugas ir diplomatinės pagalbos teikimą užsienyje gyvenantiems piliečiams</p> <p>Derybos dėl dvišalių ir daugiašalių medikų imigracijos sutarčių</p>
Vidaus reikalų	Grįžimo susitarimų įgyvendinimas	Grįžimo susitarimų įgyvendinimas

ministerija		<p>Neteisėtų imigrantų repatriacija</p> <p>Užsienio piliečių ir asmenų be pilietybės registravimas</p> <p>Tapatybės registracijos dokumentų išdavimas ir pilietybės suteikimas</p>
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	<p>Medikų migracijos politikos bei taisyklių vystymas ir įgyvendinimas</p> <p>Pagalba užsienio reikalų ministerijai derantis dėl dvišalių ir daugiašalių medikų emigracijos sutarčių</p> <p>Viešųjų įdarbinimo agentūrų, teikiančių paslaugas emigrantams bei grįžtantiems migrantams, priežiūra</p> <p>Privačių įdarbinimo agentūrų, siunčiančių medikus į užsienį, priežiūra siekiant išvengti apgaulių</p> <p>Emigrantų socialinės apsaugos nenutrūkstamumas</p> <p>Darbo inspekcija</p>	<p>Medikų migracijos politikos bei taisyklių detalus išdėstymas ir įgyvendinimas</p> <p>Pagalba užsienio reikalų ministerijai derantis dėl dvišalių ir daugiašalių medikų imigracijos sutarčių</p> <p>Viešųjų įdarbinimo agentūrų, teikiančių paslaugas imigrantams, priežiūra</p> <p>Privačių įdarbinimo agentūrų, dirbančių su užsienio darbuotojais, priežiūra siekiant išvengti apgaulių</p> <p>Darbo leidimų išdavimas</p> <p>Socialinių paslaugų teikimas imigrantams gaunant apgyvendinimo, švietimo, kalbos mokymo paslaugas</p> <p>Imigrantų socialinės apsaugos nenutrūkstamumas</p> <p>Imigrantų darbo sauga ir sveikata</p> <p>Darbo inspekcija</p>
Sveikatos apsaugos ministerija	Medicinos pagalba grįžtantiems migrantams	Medicinos paslaugos imigrantams ir jų šeimoms atitinkamai nacionaliniams įstatymams
Švietimo, mokslo ir sporto	Kvalifikacijų pasiūlos derinimas su vietinės ir tarptautinės medikų	Parama imigrantams pripažįstant jų

ministerija	<p>rinkos poreikiais</p> <p>Dvišalio ir daugiašalio kvalifikacijų pripažinimo tvarkos nustatymas</p> <p>Akreditavimo patikrinimo centrų nacionaliniams darbuotojams ir potencialiems migrantams steigimas</p>	<p>užsienyje įgytas kvalifikacijas</p> <p>Dvišalio ir daugiašalio kvalifikacijų pripažinimo tvarkos nustatymas</p> <p>Akreditavimo patikrinimo centrų nacionaliniams darbuotojams ir imigrantams steigimas</p> <p>Užsienio darbuotojų kvalifikacijų pripažinimas</p>
Studijų kokybės vertinimo centras	<p>Užsienyje įgyto išsilavinimo ir kvalifikacijų pripažinimas Lietuvoje</p> <p>Nacionalinių ar sektorinių (pvz., medikų) kvalifikacijų sistemų vystymas, diegimas ir palaikymas</p> <p>Kvalifikacijų atitikimo regioninėms kvalifikacijų sistemoms įvertinimas</p> <p>Atitikimo su registracijos ir akreditacijos mokymo institucijų nuostatomis užtikrinimas</p> <p>Užtikrinimas, kad nacionalinės kvalifikacijos yra palyginamos tarptautiniu mastu</p> <p>Kvalifikacijų atpažinimas ir įvertinimas tikslu nustatyti jų ekvivalentiškumą</p> <p>Kompetencijų įgytų neformalaus mokymo sistemose atpažinimas ir patvirtinimas</p> <p>Informacijos apie kvalifikacijų pripažinimą ir tarptautinį judėjimą pateikimas</p>	<p>Nacionalinių ar sektorinių (pvz., medikų) kvalifikacijų sistemų vystymas, diegimas ir palaikymas</p> <p>Kvalifikacijų atitikimo regioninėms kvalifikacijų sistemoms įvertinimas</p> <p>Atitikimo su registracijos ir akreditacijos mokymo institucijų nuostatomis užtikrinimas</p> <p>Užtikrinimas, kad nacionalinės kvalifikacijos yra palyginamos tarptautiniu mastu</p> <p>Kvalifikacijų atpažinimas ir įvertinimas tikslu nustatyti jų ekvivalentiškumą</p> <p>Kompetencijų įgytų neformalaus mokymo sistemose atpažinimas ir patvirtinimas</p> <p>Informacijos apie kvalifikacijų pripažinimą ir tarptautinį judėjimą pateikimas</p>
Statistikos	<p>Medikų darbo rinkos ir emigracijos duomenys lyties, amžiaus,</p>	<p>Medikų darbo rinkos ir imigracijos duomenys lyties, amžiaus,</p>

departamentas	kvalifikacijos, užsiėmimo pūviais	kvalifikacijos, užsiėmimo pūviais
Uūimtumo tarnybos	<p>Karjeros patarimai potencialiems emigrantams</p> <p>Pagalba ieškantiems darbo nustatant ūgūdzius ir kompetencijas</p> <p>Mokymo galimybių ir ūimtumo rėmimo priemonių nurodymas</p> <p>Parama ūžsienio darbdaviams atrenkant potencialius emigrantus kaip dalį dvišalių ar daugiašalių sutarčių</p> <p>Mokymo (įskaitant kalbos ir kultūros) organizavimas prieš išvykimą</p>	<p>Parama ieškantiems darbo ir ūgūdzių tobulinimo, ypač kurių reikia laisvoms darbo vietoms</p> <p>Patarimai ir parama apsaugant imigrantų teises darbe</p> <p>Siuntimas į kitas viešas ar privačias institucijas, tenkinančias migrantų poreikius, įskaitant kompetencijų pripaūzinimą</p> <p>Parama vietos darbdaviams atrenkant potencialius imigrantus kaip dalį dvišalių ar daugiašalių sutarčių</p>
Darbo inspekcija	Migrantų apsauga darbovietėse	Darbo ūstatymų (tokių kaip darbu sauga ir sveikata, darbo sąlygos) ūgyvendinimas
Lietuvos gydytojų vadovų sąjunga, Lietuvos gydytojų sąjunga	<p>Indėlis diegiant tvirtą ūimtumo politiką, kreipiant dėmesį medikų darbo paklausai ir ūgūdzių stokai</p> <p>Grūžtančių migrantų pritraukimas ir reintegracija</p>	<p>Bendradarbiavimas su Vyriausybe derantis dėl procedūrų kaip panaikinti imigrantų ūgūdzių trūkumus ir palengvinti jų ūdarbinimą</p> <p>Ūžtikrinti imigrantų supratimą apie jų darbo paklausą ir poreikius</p>
Nacionalinė medikų asociacija, Lietuvos medikų profesinė sąjunga, Profesinių sąjungų organizacija Lietuvos medikų forumas, Medikų profesinio tobulinimosi	<p>Informacijos apie saugią emigraciją teikimas</p> <p>Prisidėjimas prie potencialių emigrantų parengimo techninės kompetencijos, kalbos ir kultūriniais klausimais prieš išvykimą</p> <p>Kartu su paskirties šalių darbuotojų organizacijomis ūžtikrinti emigrantų</p>	<p>Imigrantų teisių apsaugos rėmimas</p> <p>Stiprinti migrantų darbo klausimų supratimą</p> <p>Tarptautinio medicinos darbuotojų organizacijų tinklo stiprinimas, pasirašant sutartis su seserinėmis organizacijomis paskirties šalyse</p>

asociacija, Lietuvos akušerių asociacija, Lietuvos radiologų asociacija	teisių apsaugą Parama darbo inspekcijai	
Lietuvos medikų sąjūdis	Potencialių emigrantų parengimas kalbos ir kultūriniais klausimais prieš išvykimą Ryšių su diaspora paskirties šalyse palaikymas	Parama imigrantams ir jų šeimoms integracijos procese Teisinė pagalba imigrantams Atstovavimas imigrantams ir jų supratimo stiprinimas apsaugant jų ir jų šeimų teises